

■ VERTICAL JIGGING:

TORSKEBONANZA I LILLEBÆLT

I 12 år har den hollandske småbådsfisker Maurits Kuijs gjort massive storfangster af torsk i Lillebælt – fangster der får de lokale havfiskere til at spærre øjnene op. Hemmeligheden er en opskalaret version af vertical jigging. Her får du historien bag den nye teknik, der meget vel kan gå hen og revolutionere dansk havfiskeri.

Af Jens Bursell

MAURITS KUIJS er en af de havfiskere, der kan få en hvilken som helst skipper til at tage kikkerten frem for at se, hvad det er der egentlig forgår. Selv om alle andre blanker eller kæmper for at fange nogle få fisk, så vælter han fisk ind for næsen af både tur- og småbåde. Men på trods af, at den gæve fiskers hjemmebane ligger i Holland, kan hans torskefangster fra Lillebælt opgøres i tons – adskillige af slagsen.

– Præcist som ved alle andre former for fiskeri er det vigtigt at finde de rigtige hotspots, inden man kaster sig over fiskeriet, fortæller Maurits, der sammen med sine fiskekammerater har fisket Lillebælt tyndt. – Fiskeriet, som vi dyrker det, er i princippet en grov form for vertical jigging, fortsætter han. – Det kan foregå hele året rundt – og pladserne er nogenlunde de samme, som de danske lystfiskere benytter sig af. Men til forskel fra de traditionelle hav- og turbådsfiskere, som fisker med meget groft grej, så fanger vi altid masser af fisk – uanset om vi fisker forår, højsommer, efterår eller vinter.

VERTICAL JIGGING – ha, ha – den må de vist længere til havs med, tænker du måske. Hvorfor skulle det være så forfærdelig meget an-

FOTOS: MAURITS KUIJS OG JENS BURSELL

derledes end det fiskeri med havjigs, som vi allerede kender? (Fisk & Fri nr. 4-2007). Svaret er enkelt – det er markant anderledes – både hvad angår grej og fisketeknik.

– Omdrejningspunktet i teknikken er maksimal føling og kontrol med grejet, pointerer Maurits. – Præcis som ved traditionel vertical jigging gælder det om at fiske direkte lodret under båden for at have fuld kontrol over det mindste nap. Modsat hvad mange tror, kan torsk nemlig være yderst forsigtige – mindst lige så sky som karp eller ørred. Står man og mosler rundt med en 300 grams pirk, kan man ofte glemme alt om at få dem til at hugge.

At fiske helt lodret under båden kræver en tilpasning af grejet samt en elmotor, så man lettere kan kontrollere bådens bevægelse i forhold til vind og strøm. Men vertikalt fiskeri er ikke ensbetydende med, at man skal ligge stille – tværtimod. Normalt har vi de bedste resultater med både afsøgning og fiskeri, når båden bevæger sig med, hvad der svarer til normal ganghastighed – ca. 2-3 knob. Er der ingen strøm, så bevæger vi

Vertical jigging er mindst lige så effektivt i saltvand, som det er i ferskvand. Her Maurits Kuijs med en fin torsk fra Lillebælt med en 15 centimeters shadjig fisket på et 70 grams jighoved.

VERTIKALT I SALTVAND

Som nævnt er vertical jigging stænger i 20-40 grams klassen det ideelle valg til torskefiskeriet i vores farvande. Øverst til højre kan du se nogle af dem, der kan fås på det danske marked. Af andre oplagte stænger til formålet kan nævnes Savage Gear's Butch Light og Vertical Optimizer i 15-50 gram. Til de letteste jigs – samt »speed-jigging« om natten er stænger som Godfather 14-28 gram, Vertical Optimizer 15-30 gram samt Shimano Speed- eller Beastmater Vertical Jigging i 15-30 gram ideel. Stængerne til vertical jigging, der skal være 1,8-1,95 meter lange, skal have en stiv, men følsom aktion.

Vil du vide mere om de nye spændende teknikker, kan du kontakte Maurits Kuijs, der kan både engelsk og tysk på info@fishingdirect.nl, www.fishingdirect.nl

båden med elmotoren, mens vi fisker. Omvendt – når strømmen er for stærk, kompenserer vi for

strømmen med at »backtrole« med elmotoren så hækken vender mod strømmen, til den ønskede drifhastighed nås. Fisker du den mindste smule skråt gennem vandet, mister du kontakten med agnen – og dermed også en masse af de små forsigtige nap, der kunne have været fast fisk, hvis du havde mærket hugget i tide. Giv et konstant modhug ved det mindste nap – selv store fisk kan hugge så forsigtigt, at du næsten ikke kan mærke det!

Under torskefiskeri med vertikale jigteknikker, løftes jiggen typisk højere og med større udsving end ved fx vertikalt fiskeri efter sandart. Standardteknikken går ud på at sænke jiggen til bunden, løfte den 30-40 centimeter, sænke ned igen, løfte 10 centimeter og holde den stille 6-7 sekunder. Varier sænke og løftehastigheden. Hugget falder normalt, når jiggen er i bevægelse. Som ved alt andet fiskeri er der ingen faste regler for bevægelsesmønsteret. Når du får fiskeriet op under huden, vil du hurtigt finde den rette melodi.

– **MINE FAVORITJIGS** er typisk shads og twisters på 10-15 centimeter, beretter Maurits. – Når vi fanger en fisk, sprætter vi den op for at se maveindholdet. Når de har ædt krabber, fisker orange/brunlige jigs bedst, mens et maveindhold af fisk, er signalet til at finde de mere fiskelignende farvekombinationer frem – fx en bug i pearl eller hvid kombineret med

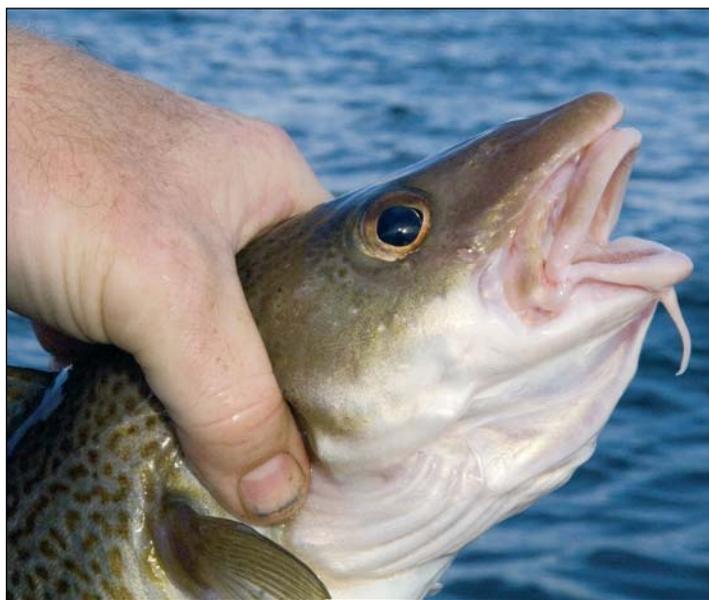

Med et udvalg af jighoveder på 60-90 gram og softbaits som disse shads og twisters er du godt rustet til vertical jigging i saltvand. Stængerne øverst egner sig perfekt til formålet – BFT Walker Medium 20-40 gram og SPRO's Godfather 20-40 gram, der i 2008 erstattes af den nye Henk Simonz Pike Fighter.

en mørk ryg – fx sort. Hvad angår jighoveder falder mit valg normalt på Eagle Claw's 635 med str 7/0 krog. Ved normal svag/jævn strøm er 5-6" shadsjigs perfekte. Når strømmen bliver lidt hårdere, går vi ned i 4" shads, men hvis strømmen er rigtig stærk, fås den bedste bundkontakt med mindre jigs – især twisters. Fiskene er ofte mest aggressive, når strømmen topper – her falder huggene ofte lige på og hårdt. Twintails, som er virkelige gode til fx sandart, egner sig ikke til denne form for fiskeri, da de giver for meget vandmodstand, så det er svært at holde bunden.

Hvis fiskeriet er svært, kan det ofte sætte ekstra gang i fiskeriet at agne jiggen med et lille stykke naturlig agn – fx 0,5 x 0,5 centimeter, der lækker lokkende duftstoffer ud i vandet. Det kan fx være små stykker sild eller makrel – eller evt. en sandorm. Sæt det lille stykke agn i krogbøjningen, så det ikke hindrer en ordentlig krogning af fisken.

– **STÆNGER OG HJUL** er ekstremt lette i forhold til, hvad normale danske havfiskere benytter sig af.

Torsk kan være lige så sky som karper eller ørred. Og når de er det, så kan det vertikale jigfiskeri med lette jigs og tynde liner være alt andet overlegent.

Den bedste føling med bundstrukturer og forsigtige nap får man med stive, følsomme og relativt kraftige vertical jigging kulfiberstænger på 180-195 centimeter og

en kastevægt på 20-40 gram. Blandt mine favoritter kan nævnes SPRO Godfather og Comorans Black Bull Vertical, der har nogle både tynde, sensitive og stærke klinger. Nogle gange mærkes torskehuggene kun som en ganske forsigtig sitren i stangtoppen – hug som man *aldrig* ville have registreret på en normal dansk pirkestang... Gør modhug ved det

mindst puf, og du vil blive overrasket over, hvor mange torsk du er gået glip af tidligere!

Hvor man til vertical jigging i ferskvand normalt anvender små baitcaster multhjul – som fx Daiwa Viento, så er et ganske normalt fastspolehjul det bedste valg i saltvand – især når man fisker op ad stejle skrænter og strukturer,

»My friends told me that they will kill me after the interview – next year the danes will catch all the fish they missed«.

som det ofte er tilfældet i fx Lillebælt. Årsagen er, at man har brug for en høj udveksling, så man hurtigt kan spinne ind, hvis man pludselig driver op over en stejl struktur. Går det ikke hurtigt nok, vil man ofte miste sin jig i bunden. Et godt eksempel er, hvis man fisker under den gamle bro tæt ved Ålbo Camping, hvor der er store niveauforskelle på 40-80 meter.

– **LINERNE** skal være ultra tynde og uelastiske for at kunne bruge de relativt lette jigs på stor dybde – samt få maksimal føling med fiskeriet, uden at strømmen tager linen og løfter jiggen for langt over bunden. Vi bruger altid 0,06-0,10 mm. Fordi vi stort set aldrig fisker over vrage, har vi normalt ingen problemer med at få fiskene op på det lette grej. Og der er ingen tvivl om, at det er ti gange sjovere end med det alt for grove udstyr, som →

→ mange anvender. Så længe man har en relativt blød bremse, vil man kunne klare selv grove torsk på det lette grej.

Mine favoritliner til dette fiskeri er Fireline Crystal, men det er vigtigt, at knuden bindes med en palomarknude – de fleste andre knuder holder simpelthen ikke til opstramningen, fordi de har en tendens til at skære sig selv over. Knuden holder, som så mange andre knuder, klart bedst, hvis den fugtes med spyt, inden den strammes op. Af andre gode liner kan nævnes Berkleys Whiplash Crystal samt Power Pro. Fiskene bliver mere og mere sky på Lillebælt, og her kan det – især i klart vand, være en fordel med crystal liner, som er sværere for fiskene at se.

– **UNDER PRAKTISK FISKERI** af søges ekkoloddet med øjnene. Ofte kan vi se fiskene på ekkoloddet, men det er langt fra altid. Ser du fisk på loddet, fisk da en lille smule mere aggressivt og vibrende – så jiggen ligner en fisk, der er ved at gå i panik. Fiskeriet er ofte lettest, når strømmen løber, men tilpasser man sin teknik til situationen og fisker ekstra delikat – fx med små stykker naturlig agn på jiggen – så skal man nok fange fisk under alle forhold. Strømmen er en af de allervigtigste faktorer. Når den er rigtig hård er det svært at fiske ved broen. Så forsøger vi ofte ved dykkerskolen nær ved

»De store torsk er ofte svære at få til at hugge – her skal der finlir til, for at knække koden«.

den gamle bro på cirka 40 meters dybde. Et andet godt sted er ud for Gals Klint Camping, hvor der er en stejl skrænt fra 18-36 meters dybde. Normalt fisker vi næsten altid mellem den nye og den gamle bro – især mellem Middelfart og den nye bro.

– **DE GODE PLADSER** kendetegnes ofte ved hård bund og sten. Ved stort set alle sten, raviner og lignende på stor dybde, står der torsk. Fiskeriet er helt klart lettest at praktisere ved at drive fra lavt vand ud over dybere vand. I dagtimerne står fiskene næsten altid på dybder over 35 meter. Et godt eksempel er midt ude i hovedstrømmen mellem højspændingslednin-

MÅDEHOLD

Når første du mestrer teknikken bag vertical jigging er der som antydnet – i dette og andre numre af Fisk & Fri – tale om en uhyggelig effektiv metode. Vis derfor mådehold og nøjes med at hjemtage fornuftige mængder af fisk til eget forbrug. Fisk & Fri lancerede begrebet vertical jigging for de skandinaviske lystfiskere i Fisk & Fri 10/2006, hvor du kan læse 9 sider om de grundlæggende begreber.

gerne og broen, hvor der er 34-36 meter. Her er et virkelig godt hotspot. Normalt, når vi fisker her og fanger masser af fisk, flokkes bådene om os – som myrer om en sukkerknald. Men de fanger næsten intet. Årsagen er, at deres grej er alt, alt for groft til at lokke de sky torsk til biddet. Ofte står de med stænger så tykke som en lillefinger, 300 grams pirke og 0,30 liner. Hvis de endelig får noget, så er det småtorsk. De store torsk er ofte svære at få til at hugge – her skal der finlir til, for at knække koden. Når der er mange småtorsk er shadjigs ofte et godt valg, fordi de virker rimelig selektivt på de lidt større fisk.

– **NÅR DU FÅR FISK;** læg et waypoint, følg strukturen – fx kanten af en skrænt – et stykke ned-

Et par flotte torsk taget på natfiskeri helt oppe i overfladen under Lillebæltbroen. Teknikken er det lette vertikaldstyr – men fisket med speedjigging teknik, hvor jiggen tonses lodret op gennem vandsøjlen.

strøms. Læg derefter endnu et waypoint, når det ikke ser interessant ud længere og affisk så området igen med endnu et drev. Læg grundigt mærke til bunden, mens du zig-zagger over området for at få endnu bedre føling med, hvorfor lige præcis denne plads fisker

Den nye form for vertical jigging i saltvand vil meget let kunne kunne gå hen og revolutionere dansk havfiskeri. – Selv om Maurits og hans venner især har fiskeri i Lillebælt, er der ingen tvivl om at teknikken kan overføres til både Storebælt, Øresund og andre steder i landet.

skene. Her har vi haft stor succes med det helt lette vertikale udstyr. Stængerne er lige så lette, som dem man bruger til vertikalfiskeri efter sandart – kastevægt 15-30 gram. Fiskeriet er både hektisk og underholdende, men når man har fanget 3-5 fisk, bliver de skræmt, hvorefter man sejler videre til det næste lys, hvor der ofte står en lignende stime.

Anvend shads med stor kontrast – eller meget mørke modeller, monteret på et 28 grams jighoved. Boost evt. med et lille stykke naturlig agn. Kast ud – lad jiggen synke 15-20 meter, og spin derefter lynhurtigt ind i bedste »speedjigging stil«. Fiskene hugger knaldhårdt, når jiggen pisiker lodret op gennem vandet, slutter den

godt. Suppler med yderligere waypoints, indtil du har en godt overblik over pladsen. Af samme årsag er en ordentlig GPS vigtig, hvis man for alvor vil have succes med dette fiskeri.

NATFISKERI kan være uhyre effektivt. Vi har fundet ud af, at torskenes byttefisk samles i store flokke under lysenes skær under den gamle bro. Her presser en opadgående strøm ved pylonerne fiskene op, så de står 2-5 meter fra overfladen – og under dem er tor-

Maurits ven Johan van Klei med resultatet af et par timers fiskeri.

Den gennemsnitlige dagsfangst for Maurits og hans venner er ca. 100 kilo rensket torsk på en dag med to mand i båden, hvilket er en hel del over den gennemsnitlige dagsfangst ved traditionelt dansk pirkefiskeri.

entusiastiske hollænder, med en overbevisning, der vil kunne gøre selv den sløveste danske havfisker til jig-fetichist.

Årets tilbud fra Fisk & Fri...

Bliv abonnent og få 3 blade samt en lommelærke for kun kr. 49,50. Normalpris kr. 397,50

Værdi kr. 249,-

Fisk & Fri er inde i en rivende udvikling, og er suverænt Danmarks mest læste fiskeblad.

Her på bladet synes vi, at mange flere lystfiskere skal have mulighed for selv at vurdere dette. Vi har derfor sammensat et fantastisk tilbud på de næste 3 numre af bladet, samt en lommelærke med 3 bægre plus tragt, pakket i en smuk gaveæske. Alt sammen for kun kr. 49,50. Normalpris for begge dele kr. 397,50. Du sparer kr. 343,00.

Du kan også, hvis du i forvejen er abonnent, skaffe/forære en af dine venner et billigt abonnement, så sender vi bladene til ham/hende og den flotte lommelærke til dig.

Udfyld kuponen foruden og send den til Fisk & Fri, så sender vi dig et girokort.

Så snart vi har registreret din indbetaling, sender vi det førstkommande nummer samt »Lærken«. Du kan også indbetale direkte på vores girokonto 845 6666 under mærket »Lommelærke«, så går det endnu hurtigere. Når dit prøveabonnement er udløbet, går du over som almindelig månedsabonnent, og kan på et hvilket som helst tidspunkt stoppe abonnementet.

Dog senest 3 uger før næste blad udkommer!

Værdi kr. 148,50

JA TAK! Jeg vil godt tegne et prøveabonnement på 3 numre af Fisk & Fri til kun kr. 49,50, og modtager herefter lommelærken ganske gratis.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr: _____ By: _____

Tlf: _____ E-mail: _____

Bemærk kr. 20,- i porto og ekspedition